

Juridik, sex och kristendom

av Gunnar Flodhammar

Många förknippar kristendom med sexualfientlighet. Rikhaltiga belägg för denna uppfattning finns också. Denna skräck för det sexuella utvecklades och raffinerades under medeltiden. Anmärkningsvärt är att många sexualmoraliska idéer inte alls är kristna och att Jesus sade påfallande litet om sexuella frågor. Först på 300- och 400-talen började framställningar i kristen litteratur att uppehålla sig vid dessa frågor i någon nämnvärd utsträckning.

Detta har jag inhämtat i ett nyutkommet arbete av *James A. Brundage* med titeln *Law, Sex, and Christian Society in Medieval Europe* (The University of Chicago Press 1987). Brundage är professor i historia vid University of Wisconsin, Milwaukee. Han har producerat ett antal arbeten om medeltidshistoria.

Det är helt fascinerande att studera hans systematisering av tillåtna samlagstidpunkter. Samlag fick förstås bara förekomma inom äktenskapet. Förbjudna

Offentligt biläger och välsignande av den äktenskapliga brädden. Träsnitt från 1483.

tider var både de stora helgerna och diverse andra helgdagar. Samlag var också förbjudna söndagar, onsdagar, fredagar och lördagar. Samlag fick inte heller förekomma i dagsljus eller utan kläder. En generell förutsättning för ett rättroget samlag var att parterna inte kände glädje.

Vissa källor föreskrev särskilda straff för biskopars anala samlag (dubbelt så långt straff som för en vanlig präst). Straffen för onani för präster kunde variera mellan 3 veckors och 3 års botgöring.

I ett appendix visar författaren i vilken grad de medeltida reglerna lever kvar, framför allt i gällande amerikansk rätt.

För den som liksom jag varken har djupa kunskaper i rättshistoria eller sexologi är det imponerande att se vilka mängder lärdom som finns att tillgå på området. Boken innehåller "Select Secondary References" på 14 fullmatade sidor. Häri ingår inte de mängder av tidskriftsartiklar som anges i den omfattande notapparaten. Referenslistan innehåller endast uppgift om sådana arbeten som författaren upprepade gånger har hänfört sig till eller som presenterar ny kunskap eller nya idéer. En fullständig litteraturlista skulle enligt författaren bli åtminstone tio gånger så lång och följaktligen kräva en egen volym.

(Boken omfattar 595 sidor huvudtext, vartill kommer 3 tillägg, en lista över åberopade dokument i olika arkiv, nyssnämnda referenslista, sakregister om 26 sidor, register över citerade bibelställen och register över åberopade rättskällor. Boken inleds av 24 sidor register o.dyl.).

Författeroplysningar:

Gunnar Flodhammer er juris doktor och lektor vid Rättsvetenskapliga institutionen, Göteborgs universitet.

